

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

д.е.н., професор Лоханова Н. О. _____

(підпис)

“ ____ ” _____ 201__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

(шифр та найменування спеціальності)

за магістерською програмою професійного спрямування

«Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»

(назва магістерської програми)

на тему: «Система обліку та контролю основних засобів на автотранспортних підприємствах (на прикладі ПАТ «Північтранс»)»

(назва теми)

Виконавець:

студентка факультету менеджменту,
обліку та інформаційних технологій

Агазарян Лусіне Геросівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

кандидат економічних наук, доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Сиротенко Наталія Анатоліївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

АНОТАЦІЯ

*Агазарян Л. Г., «Система обліку та контролю основних засобів
(прізвище та ініціали студента) (назва кваліфікаційної роботи)
на автотранспортних підприємствах (на прикладі ПАТ «Північтранс»)»*
кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності
071 «Облік і оподаткування» за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»,
Одеський національний економічний університет.
Одеса, 2019.

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – процес інформаційного забезпечення системи обліку та контролю основних засобів.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти обліку основних засобів на автотранспортних підприємствах, система обліку та контролю основних засобів у ПАТ «Північтранс» та напрями удосконалення.

Проаналізовано міжнародні та національні стандарти обліку основних засобів, загальну організаційно-економічну характеристику підприємства, особливості обліку та контролю операцій з основними засобами, аналіз руху основних засобів.

Запропоновано удосконалення системи документального обліку руху основних засобів, зокрема обліку аварій за кожним об'єктом транспортних засобів, організації обліку ремонтів, інформаційного забезпечення стейкхолдерів шляхом впровадження таксономії фінансової звітності за технологією XBRL та внесення до приміток до фінансової звітності інформації щодо оцінки інвестиційної нерухомості. З метою покращення контролю за рухомим майном ПАТ «Північтранс» рекомендовано ввести електронну систему стеження за місцезнаходженням маршрутних таксі. Побудовано прогноз ефективності використання основних засобів.

Ключові слова: основні засоби, облік, амортизація, оцінка, контроль, пасажирські перевезення, аналіз, ефективність використання.

ANNOTATION

*Agazaryan L.H., “The system of accounting and control of fixed assets at
(student's name and initials) (title of qualification work)
motor transport enterprises (on the example of PJSC “Northtrans”)”*
qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty «071 «Accounting and Taxation»
under the master's program «Accounting, auditing and taxation of business activities».
Odessa National Economics University.
Odessa, 2019.

The Master's qualification work consists of three sections. The object of study is the process of providing information systems for accounting and control of fixed assets.

The paper discusses the theoretical aspects of accounting for fixed assets at motor transport enterprises, the system of accounting and control of fixed assets in PJSC “Northtrans” and directions of improvement.

Author analysis international and national standards of accounting for fixed assets, the general organizational and economic characteristics of the enterprise, the features of accounting and control of transactions with fixed assets, the analysis of the movement of fixed assets.

Author is proposed to improve the system of documentary accounting of the movement of fixed assets, including the accounting of accidents for each vehicle object, arranging the accounting of repairs, information support of stakeholders by introducing taxonomy of financial statements using XBRL technology and entering in the financial statements information on investment valuation. In order to improve the control over the movable property of PJSC NordicTrans, it is recommended to introduce an electronic tracking system for the location of route taxis. The forecast of efficiency of use of fixed assets is made.

Keywords: fixed assets, accounting, depreciation, valuation, control, passenger transportation, analysis, efficiency of use.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ	7
1.1. Сутність категорії «основні засоби», їх класифікація та оцінка.....	7
1.2. Питання обліку основних засобів на автотранспортних підприємствах.....	17
1.3. Порівняльний аналіз міжнародних та національних стандартів обліку основних засобів.....	35
РОЗДІЛ 2. ОБЛІК ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ: ДІЮЧА ПРАКТИКА У ПАТ «ПІВНІЧТРАНС» ТА ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ	45
2.1. Загальна організаційно-економічна характеристика підприємства.....	45
2.2. Особливості обліку операцій з основними засобами.....	53
2.3. Шляхи вирішення проблемних питань обліку основних засобів.....	76
РОЗДІЛ 3. КОНТРОЛЬ, АНАЛІЗ ТА МОДЕЛЮВАННЯ В УПРАВЛІННІ ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ	89
3.1. Сутність, завдання та напрями поліпшення внутрішнього контролю основних засобів.....	89
3.2. Економічний аналіз руху основних засобів.....	95
3.3. Економіко-математичне моделювання ефективності використання основних засобів.....	105
ВИСНОВКИ	113
Список використаних джерел	119
Додатки	128

ВСТУП

Актуальність теми полягає у тому, що невід’ємною умовою здійснення будь-якої господарської діяльності є забезпечення підприємства, поряд з матеріальними, фінансовими, трудовими ресурсами, необхідними об’єктами основних засобів.

Особливістю ринку автомобільних перевезень є відсутність на ньому державного сектору економіки, діють лише приватні автоперевізники. У зв’язку з цим, отримання стейкхолдерами достовірної інформації про технічний стан транспортних засобів підприємства має істотне значення. Взагалі облік основних засобів на автотранспортних підприємствах грає ключову роль, оскільки наявний автопарк, з одного боку, має забезпечити якість надання послуг, а, з іншого, конкурентні переваги при формуванні тарифів.

На сьогодні в Україні парк автобусів українських перевізників, у зв’язку з відсутністю в Україні виробництва автобусів для перевезень та високими ставками ввізного мита (20% від митної вартості + 20% ПДВ), на 80% складається з транспортних засобів віком понад 10 років, що викликає негативні наслідки і в питаннях комфортності перевезень, в питаннях екології та підтримки їх належного технічного стану.

Вагомий внесок в удосконалення обліку основних засобів зробили такі вчені, як: А.В. Базилюк [4], К.В. Безверхий [5], Ф.Ф. Бутинець [7], І.С. Герасименко [9], О.О. Гетьман [10], Л.В. Городянська [11], О.О. Григоревська [12], О.М. Губачова [13], В.П. Завгородний [16], С.М. Кафка [20], Є.О. Кириченко [21], Т.Г. Китайчук [22], В.Д. Кубік [23, 24], Д.Л. Кузьмін [25], В.М. Помулева [37], І.Б. Садовська [55], Н.М. Ткаченко [60], М.В. Ульянова [61], Я.Г. Чернищенко [63], Д.А. Шевчук [65], Д.І. Юрків [67], О.С. Яцунська [69, 70] та багато інших.

Дослідженням питань контролю основних засобів приділяли увагу у своїх працях такі автори, як: Т.А. Бутинець [6], В.Я. Савченко [16], Ю.Б. Слободяник [57, 58], О.В. Щирська [66] інші.

Питаннями аналізу основних засобів займалися такі автори, як: Н.В. Довгалюк [14], Н. Дрейпер [15], К.О. Кандиба [19], Ц.В. Маяковська [28], Н.В. Швець [64].

Однак система обліку та контролю основних засобів не позбавлена недоліків. До основних стримуючих чинників належать такі як: використання застарілих галузевих нормативно-правових актів з обліку та контролю основних засобів. Незважаючи на значну кількість наукових публікацій із дослідження різноманітних аспектів обліку, контролю та аналізу основних засобів, залишається нерозкритою проблема методики оцінки різних об'єктів основних засобів, порядок документування господарських операцій, пов'язаних з рухом об'єктів основних засобів з урахуванням специфіки діяльності підприємств, контроль операцій з оцінки активів тощо. Використання зарубіжних методик також потребує їх адаптації до специфіки організації діяльності на вітчизняних підприємствах, що й обумовлює актуальність теми кваліфікаційної роботи та необхідність проведення подальших досліджень.

Метою дослідження є розгляд теоретичних та практичних питань з обліку, контролю та аналізу основних засобів підприємства, а також шляхів їх удосконалення.

Для досягнення мети в роботі поставлено й вирішено такі **завдання**:

- дослідити сутність категорії «основні засоби», узагальнити підходи до їх класифікації та оцінки;
- проаналізувати положення чинних нормативно-правових актів, провести порівняння з міжнародними стандартами та виявити проблемні питання в обліку основних засобів;
- ознайомитися з системою обліку основних засобів у ПАТ «Північтранс» та надати рекомендації спрямовані на забезпечення стейкхолдерів оперативною й достеменною фінансовою та нефінансовою інформацією;
- розглянути методики перевірки основних засобів та надати рекомендації щодо поліпшення системи внутрішнього контролю;

– проаналізувати основні фактори, що впливають на ефективність використання основних засобів;

– здійснити пошук резервів підвищення ефективності використання основних засобів за допомогою економіко-математичних методів.

Об'єктом дослідження є процес інформаційного забезпечення системи обліку та контролю основних засобів.

Предмет дослідження – сукупність теоретичних, методичних та практичних положень обліку й контролю руху основних засобів у ПАТ «Північтранс».

Методи дослідження. При розгляді поняття «основні засоби» використано метод порівняння; при вивченні класифікації основних засобів застосовано метод деталізації та табличного відображення даних; з метою визначення стану та шляхів удосконалення обліку основних засобів на підприємстві використано методи аналізу, синтезу, абстрагування; для узагальнення результатів аналізу та контролю використано аналітичні, статистичні та економіко-математичні методи.

Інформаційна база дослідження. У процесі дослідження були використані законодавчі і нормативні акти, що регламентують облік та контроль основних засобів, праці вітчизняних і зарубіжних вчених-економістів з теорії і практики бухгалтерського обліку, аналізу та контролю основних засобів, дані ПАТ «Північтранс».

Публікації та апробація результатів дослідження. Основні положення дослідження пройшли апробацію через обговорення на студентських науково-практичних конференціях та публікацію наукових статей:

1. Агазарян Л. Г. Аналіз ефективності використання основного капіталу на прикладі ПАТ «Північтранс» / Л. Г. Агазарян, А. Л. Коляда // Збірник науково-практичних статей. Одеський національний економічний університет. Обліково-економічний факультет (кафедра економічного аналізу). – 2018. – С. 11-17.

2. Агазян Л. Г. Оцінка ймовірності настання банкрутства конкуруючих підприємств ПАТ «Північтранс» / Л. Г. Агазян, Л. В. Чернишова // Збірник науково-практичних статей. Одеський національний економічний університет. Обліково-економічний факультет (кафедра економічного аналізу). – 2019. – С. 263-269.

ВИСНОВКИ

На підставі дослідження теоретичних та практичних аспектів організації обліку та внутрішнього контролю операцій з основними засобами відповідно до поставлених завдань можна зробити наступні висновки:

1. В нормативних документах є відмінності у трактуванні поняття «основні засоби» і задля усунення розбіжностей та для покращення обліку нами було запропоновано власне визначення сутності даного поняття: «Основні засоби – це матеріальні активи, які зберігають свою натуральність у конкретному періоді використання (складає більше одного року або операційний цикл, якщо він довший за рік), які використовують для здійснення фінансово-господарської діяльності та для потреб збутового, адміністративного та соціально-культурного призначення та які можуть переносити частину своєї вартості на результати кінцевої діяльності (товари, послуги)».

2. На сьогоднішній день між українськими, німецькими та американськими стандартами існують значні відмінності. Ця відмінність, в першу чергу, пов'язана зі самим поняття «основних засобів», так у Німеччині основним засобом може бути і нематеріальний актив, а в Україні навіть визначення поняття починається з конкретизації того, що основний засіб – саме матеріальний актив. Надалі було виявлено, що класифікація основних засобів в Україні більш деталізована. Також визначили наявність більшої кількості варіантів оцінки основних засобів в Україні, порівняно з Німеччиною та США. Ще однією значною відмінністю є те, що згідно з П(С)БО 7 в первісну вартість основного засобу можуть бути віднесені фінансові витрати (відсотки за кредитом на придбання основних засобів), у тому випадку якщо це кваліфікаційний актив (актив, який потребує певного часу на його створення, наприклад: будівництво будівель, споруд, виготовлення та монтаж обладнання), у той же час GAAP США забороняє включати відсотки за кредитами в історичну (первісну) вартість. Дослідження нарахування амортизації основних засобів показало що: у світовій практиці амортизаційні

відрахування є основним джерелом фінансування оновлення основних засобів, як це і повинно бути.

Розглядаючи проблемні питання обліку визначено, що кожен метод нарахування амортизації має свої як позитивні, так і негативні сторони. Відмінність застосовуваних методів амортизації полягає у різному рівні нарахованих амортизаційних відрахувань, а також у способі їх розподілення. Тому залежно від виду основних засобів, умов експлуатації, моральної зношеності, підприємства за власним бажанням повинні застосовувати найбільш ефективний і доцільний метод амортизації. На жаль, сьогодні відсутні рекомендації щодо обрання того чи іншого методу нарахування амортизації. Єдиним способом вирішення зазначеної проблеми є розробка на законодавчому рівні Положення щодо вибору методу амортизації, у якому були б наведені чіткі критерії, на яких має ґрунтуватися вибір, та чітко б визначалися можливі варіанти методу амортизації для відповідної групи основних засобів. Таке положення дозволило б формувати повну, правдиву та неупереджену інформацію щодо основних засобів.

3. ПАТ «Північтранс» є автотранспортним підприємством, яке займається пасажирськими перевезеннями і обслуговує рухомий склад. Не дивлячись на значну конкуренцію ринку пасажирських перевезень, ПАТ «Північтранс» займає лідируючу позицію. Підприємство має ліцензію на пасажирські перевезення, тобто відповідає усім Ліцензійним вимогам. Бухгалтерський облік організований бухгалтерією на чолі з головним бухгалтером і складається з таких секторів: сектор праці і заробітної плати, сектор калькуляції та виробництва, фінансово-розрахунковий сектор, зведено-балансовий та сектор матеріального обліку. Облік на підприємстві організований за допомогою бухгалтерського програмного забезпечення «1С: Бухгалтерія 7.7».

Основні засоби обліковуються на 10 рахунку та можуть надходити двома шляхами: придбання за кошти (транспортні засоби, земельна ділянка, машини та обладнання, інструменти, прилади та інвентар, інші основні засоби) та створення власними силами (будинки та споруди).

На підприємстві існує постійно діюча експертна технічна комісія, яка робить описи під час прийому-передачі та вибуття основних засобів. До її складу входять: голова комісії (технічний директор), члени комісії (головний енергетик, головний механік, головний зварник, начальник транспортного цеху, начальник відділу експлуатації будівель, споруд і комунікацій).

Амортизація основних засобів ПАТ «Північтранс» нараховується прямолінійним методом з використанням щорічних норм та враховуючи терміни корисного використання.

До інвестиційної нерухомості ПАТ «Північтранс» відносить будівлі, приміщення або частини будівель, утримувані з метою отримання орендних платежів, а не для використання у наданні послуг чи для адміністративних цілей або продажу в звичайному ході діяльності і обліковує їх на субрахунку 100 «Інвестиційна нерухомість».

ПАТ «Північтранс» розділяє витрати, пов'язані з основними засобами, на: зміст і технічне обслуговування; поточний ремонт; капітальний ремонт; модернізація.

Вибуття основних засобів у ПАТ «Північтранс» може відбуватися за двома способами: продаж за грошові кошти; ліквідація за власною ініціативою або в силу об'єктивних причин (аварія).

У ПАТ «Північтранс» весь рухомий склад застрахован. Сума страхового відшкодування від страховика, що компенсує збиток, визнається дебіторською заборгованістю з одночасним визнанням доходу і відображається за кредитом субрахунку 719 «Інші доходи від операційної діяльності».

Рекомендується впровадити таксономію фінансової звітності за технологією XBRL, тому що це знизить кількості дублюючої інформації у звітній інформації та, як наслідок, знизить навантаження на співробітників; підвищиться уніфікація формування звітних показників, що призведе до подолання необ'єктивності під час складання звітності та приміток до неї; підвищиться ефективність прийняття управлінських рішень; з'являться додаткові можливості для служб внутрішнього контролю.

З огляду на мету створення Звіту про управління, вважаємо неправильним введення в законі обмежень щодо його складання у повній формі лише для великих підприємств. Рекомендуємо закріпити вимоги розкриття нефінансової інформації (стосовно висвітлення соціальних і екологічних аспектів виробничо-господарської діяльності, необхідних для розуміння розвитку, результативності або стану підприємства) всіма суб'єктами. Пропонуємо складати Звіт про управління з фінансовими та нефінансовими показниками у повній формі для великих підприємств і у скороченій формі – для середніх, малих і мікро підприємств.

Взагалі, система бухгалтерського обліку основних засобів у ПАТ «Північтранс» потребує деякого вдосконалення, тому нами їм були запропоновані такі напрями покращення системи обліку, як: модернізація рухомого складу підприємства, організації обліку ремонтів з використанням Класифікатора зовнішніх пошкоджень транспортних засобів, форм первинних документів з обліку основних засобів, у тому числі обліку аварій за кожним об'єктом транспортних засобів та внесення до приміток до фінансової звітності інформації щодо оцінки інвестиційної нерухомості.

4. Служба внутрішнього контролю ПАТ «Північтранс» контролює надходження, ремонт, збереження, оренду, ефективність використання, облік та вибуття основних засобів.

Провівши внутрішній контроль операцій з обліку основних засобів були виявлені наступні порушення: арифметична помилка бухгалтера під час розрахунку амортизації основного засобу, відсутність дат на деяких актах приймання основних засобів, неправильне визначення первісної вартості основного засобу.

Задля уникнення цих помилок у майбутньому було рекомендовано: уважно розраховувати амортизацію основних засобів і після розрахунку вибірково давати ці розрахунки на перевірку службі внутрішнього контролю; заповнювати всі графи в актах, зокрема дати; слідкувати за розрахунком

первісної вартості, не завищувати її та правильно включати в нього усі фактичні витрати.

Також порекомендовано ввести електронну систему стеження за місцезнаходженням кожної маршрутки, що призведе до покращення конкурентоздатності підприємства, тому що не лише управлінський персонал зможе їм користатися, але й усі жителі міста (за допомогою мобільного додатку).

5. Аналіз основних засобів показав, що їх вартість у 2018 році зменшилася на 11301 тис. грн або на 9,9%. Переважна частка основних засобів припадає на транспортні засоби (50,53%). Також доля основних засобів, що перенесли свою вартість на надані послуги зросла з 59,3% до 75,3%, що свідчить про погіршення технічного стану основних засобів.

У 2018 році підприємству вдалося збільшити розмір чистого доходу на 1,86%. Проте у підприємства існує резерв подальшого збільшення розміру чистого доходу, який полягає у збільшенні питомої ваги активної частини основних засобів та її віддачі. Резерв росту за даними джерелами складає 25521,54 тис. грн.

По результатам проведеного аналізу ПАТ «Північтранс» порекомендовано більшими темпами, ніж у звітному році виводити з експлуатації морально зношені транспортні засоби, машини та обладнання і вводити нові, що дасть підприємству змогу наростити виробничі потужності, а отже надавати більшу кількість послуг, а це, в свою чергу, вплине на збільшення прибутку від основної операційної діяльності.

6. Аналіз впливу стохастичних факторів виявив, що у ПАТ «Північтранс» існують резерви, раціональне використання яких дасть змогу підвищити ефективність використання основних засобів. Одним з головних резервів підприємства є збільшення віддачі активної частини основних засобів, так як це дасть змогу збільшити віддачу основних засобів на майже 0,6%. Також, необхідно збільшувати питому вагу активної частини основних засобів, тобто,

щоб було як можна більше активних працюючих основних засобів. Це дасть змогу збільшити віддачу основних засобів на 0,02%.

Збудувавши лінію тренду побачили тенденція до рівномірного зростання віддачі основних засобів, яка склалася протягом 2012-2018 рр., і якщо вона й надалі збережеться, то в 2019 р. можна очікувати віддачу основних засобів у розмірі 2,46 грн, а у 2020 р. – 3,21 грн.

Перераховані заходи дозволять покращити систему обліку та контролю операцій з основними засобами у ПАТ «Північтранс».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Агазарян Л.Г. Аналіз ефективності використання основного капіталу на прикладі ПАТ «Північтранс» / Л.Г. Агазарян, А.Л. Коляда // Збірник науково-практичних статей. Одеський національний економічний університет. Обліково-економічний факультет (кафедра економічного аналізу). – 2018. – С. 11-17.
2. Агазарян Л.Г. Оцінка ймовірності настання банкрутства конкуруючих підприємств ПАТ «Північтранс» / Л.Г. Агазарян, Л.В. Чернишова // Збірник науково-практичних статей. Одеський національний економічний університет. Обліково-економічний факультет (кафедра економічного аналізу). – 2019. – С. 263-269.
3. Антология экономической классики: в 2-х т. Т.1.; предисл. И.А. Столярова. – М. : ЭКОНОМ, 1991. – 475 с.
4. Базиліук А.В., Малишкін О.І. Бухгалтерський і податковий облік автотранспорту та перевезень. Навч. посіб. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 256 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://shron1.chtyvo.org.ua/Bazyliuk_Antonina/Bukhhalterskyi_i_podatkovy_i_oblik_avtotransportu_ta_perevezen.pdf.
5. Безверхий К.В. Бухгалтерський облік в Україні: імплементація норм директив Європейського Союзу. Вісник Тернопільського національного економічного університету. – 2018. – № 1. – С. 136-151.
6. Бутинець Т.А. Основні засоби: точка зору економіста // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2012. – Вип. 2 (23). – С. 22-36.
7. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник / Ф.Ф. Бутинець та ін.- 8-е вид., доп. і перероб. – Житомир ПП «Рута». – 2009. – 912 с.

8. Бутинець, Ф.Ф., Горецька Л.Л. Бухгалтерський учет в зарубіжних країнах: учеб. пособие. – Житомир : ЧП «Рута», 2002. [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://www.muiiv.ru/vestnik/pdf/eu/eu_2014_3_84-91.Pdf.

9. Герасименко І.С. Удосконалення обліку необоротних активів на основі досвіду зарубіжних країн [Електронний ресурс] / І.С. Герасименко // Одеська національна академія харчових технологій, Україна – 2012. – Режим доступу: http://www.ru.snauka.com/1_NIO_2012/Economics/7_98410.doc.htm

10. Гетьман О.О. Необоротні активи підприємства: Навчальний посібник – 2-ге видання. – К. : Центр учбової літератури. – 2016. – 488 с.

11. Городянська Л.В. Відтворення основних засобів на підприємствах України: теорія і практика обліку та аналізу: монографія / Л.В. Городянська. – К. : КНЕУ, 2016. – 224 с.

12. Григоревська О.О. Вплив облікової політики щодо необоротних активів на величину амортизаційних відрахувань / О.О. Григоревська, А.Ю. Джугля // Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. – 2017. – Випуск 2. – С. 304-308.

13. Губачова О.М. Облік у зарубіжних країнах [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://westudents.com.ua/glavy/7560-65-oblk-spisannya-y-realzats-osnovnih-zasobv.html>.

14. Довгалюк Н.В. Ефективність використання та відтворення основних засобів сільськогосподарських підприємств Центрального Полісся: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.04 / Н.В. Довгалюк. – Житомир, 2010. – 45 с.

15. Дрейпер Н., Сміт Г. Прикладний регресійний аналіз. Множинна регресія. Applied Regression Analysis. – 3-е вид. – М. : «Диалектика», 2007. – 912 с. – ISBN 0-471-17082-8.

16. Завгородний В.П. Бухгалтерський учет, контроль и аудит в условиях рынка/ В.П. Завгородний, В.Я. Савченко. – Киев. – 1997. – С. 157-248.

17. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» від 16.07.1999 № 996-XIV [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим

доступу: https://kodeksy.com.ua/pro_buhgalters_kij_oblik_ta_finansovu_zvitnist/stajtja-4.htm.

18. Закон України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» 2005, № 1, ст.1 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1961-15>

19. Кандиба К.О. Аналіз ефективності використання основних засобів [Електронний ресурс] / К.О. Кандиба. – 2018. – Режим доступу: <http://repository.hneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/6377>.

20. Кафка С.М. Основні засоби: класифікація для цілей обліку [Електронний ресурс] / С.М. Кафка // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Сер. : Економічні науки. – 2017. – № 1. – С. 87-92. – Режим доступу: <file:///C:/Users/sky/Downloads/28522-79301-1-PB.pdf>.

21. Кириченко Є.О. Організація обліку основних засобів на підприємстві; «Управління розвитком». – 2015. – № 9. – 89 с.

22. Китайчук Т.Г. Проблеми оцінки основних засобів в бухгалтерському обліку / Т.Г. Китайчук // Вінницький національний аграрний університет. – 2014. – 210 с.

23. Кубік В.Д. Основні засоби підприємства в системі національного та міжнародного обліку: проблеми та шляхи вирішення / В.Д. Кубік // Тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції «Перспективи розвитку обліку, контролю та аналізу у контексті євроінтеграції». – Одеса : ОНЕУ, 2014. – С. 35-38.

24. Кубік В.Д. Проблеми відображення основних засобів підприємства в системі національних та міжнародних стандартів обліку / В.Д. Кубік // Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції, «Сучасні технології управління підприємством та можливості використання інформаційних систем: стан, проблеми, перспективи». – Одеса, 2014. – С.136-137.

25. Кузьмін Д.Л. Основні засоби та основні фонди: порівняльний аспект //

Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2012. – Вип. 2 (23). – С. 148-155.

26. Лист Міністерства фінансів України від 15.02.2007 № 31-34000-10-16/2959 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MF07019.html

27. Маркс К. Капитал. Критика политической экономии: Пер. И.И. Скворцова-Степанова. – Т.2. – М. : Политиздат. – 1974. – 648 с.

28. Маяковська Ц.В. Аналіз ефективності використання основних засобів та резерви їх підвищення [Електронний ресурс] / Ц.В. Маяковська, Н.І. Коваль // Економіка / 3. Фінансові відносини. – Режим доступу: <http://www.rusnauka.com/Economics/75812.doc.htm>.

29. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів: наказ Міністерства фінансів України від 30.09.2003 р. №561 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.help/law/561/>.

30. Методичні рекомендації з обліку основних засобів // Все про бухгалтерський облік. – 2017. – №104. – С. 11-37.

31. Миль Дж.С. Основи політичної економіки / Дж.С. Миль/ [Т.І.] – М. : Прогрес. – 1980. – 305 с.

32. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 (МСБО 16) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.minfin.ru/common/upload/library/2015/01/main/IAS16.pdf>.

33. Наказ Міністерства статистики України «Про затвердження типових форм первинного обліку» №352 від 29.12.95 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0352202-95>.

34. Наказ Міністерства фінансів України 30.11.1999 Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій № 291. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.

35. Наказ Міністерства фінансів України «Переклад Таксономії фінансової звітності за міжнародними стандартами фінансової звітності» 07.12.2018р. № 983 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.minfin.gov.ua/news/view/pro-zakhody-shchodo-skladannia-finansovoi-zvitnosti-na-osnovi-taksonomii-finansovoi-zvitnosti-v-iedynomu-elektroimomu-formati?category=mizhnarodni-standarti-finansovoi-zvitnosti&subcategory=taksonomiia>.

36. Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Методики товарознавчої експертизи та оцінки колісних транспортних засобів» 24.11.2003 № 142/5/2092 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1074-03/page>.

37. Облік автотранспорту та автоперевезень для студентів напряму підготовки 7.03050901 «Облік і аудит» денної та заочної форми навчання/ Вискл.: В.М. Помулева – Запоріжжя : ЗНТУ, – 2014. – 94 с.

38. Особливості облікової системи в Німеччині [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://studexpo.ru/3236/antikrizisnyu_menedzhment/osoblivosti_oblikovoyi_sistemi_nimechchini.

39. Особливості організації бухгалтерського обліку в Німеччині [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://infopedia.su/12x7e8e.html/>.

40. Офіційний сайт ПАТ «Північтранс» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.severtrans.org.ua/ua>.

41. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291 (зі змінами та доповненнями) // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

42. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.help/law/2755-VI/edition01.01.2019/page1>.

43. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» затверджено наказом Міністерства фінансів України № 92 від 27.04.2000 р.

[Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України – Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/archive/main?cat_id=293533.

44. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» затверджено наказом Міністерства фінансів України № 290 від 29.11.1999 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/z0860-99>.

46. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» затверджено наказом Міністерства фінансів України № 318 від 31.12.99 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/z0027-00>.

47. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність» затверджено наказом Міністерства фінансів України № 617 від 07.11.2003 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/z1054-03>.

48. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 28 «Зменшення корисності активів» затверджено наказом Міністерства фінансів України № 817 від 24.12.2004 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.help/law/817/>.

49. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 32 «Інвестиційна нерухомість» Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 1591 (z1556-11) від 09.12.2011 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/z0823-07>.

50. Положення про технічне обслуговування і ремонт дорожніх транспортних засобів автомобільного транспорту від 30.03.98 №102 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0268-98>.

51. Постанова КМУ від 29.01.2003 №141 Про внесення змін до Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту Із змінами і доповненнями, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 25

грудня 2004 року № 1758 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KP030141.html.

52. Постанова про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів автомобільним транспортом, міжнародних перевезень пасажирів та вантажів автомобільним транспортом КМУ від 2.12.2015 №1001 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1001-2015-%D0%BF>.

53. Про затвердження типових форм первинного обліку: Наказ Міністерства статистики України від 29.12.1995 р. № 352 [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Інформаційно-аналітичного центру «ЛІГА ЗАКОН». – К., 1995. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FIN321.html.

54. Рікардо Д. Начала политической экономии и податкового обложения / Д. Рікардо. – М. – Л. : Госиздат. – 1929. – 428 с.

55. Садовська І.Б. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / І.Б. Садовська, Т.В. Божидарнік, К.Є. Нагірська. – К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 688 с.

56. Сахно, В.П. Визначення та описання деформації кузова автомобіля, що потрапив до дорожньо-транспортної пригоди / В.П. Сахно, А.В. Костенко, А.П. Фалалєєв, Науково-виробничий журнал №6 листопад-грудень 2012 р.

57. Слободяник Ю.Б. Методичні вказівки до індивідуальної та самостійної роботи з дисципліни «Внутрішній контроль» для студ. III к. ден. форм. навч. спец. 6.030509 «Облік і аудит» і 071 «Облік і оподаткування» Ю.Б. Слободяник. – Одеса : ОНЕУ, ротапінт, 2016 р. – 57 с.

58. Слободяник Ю.Б. Підготовка, подання та аудит фінансової звітності: траєкторія змін / Ю.Б. Слободяник, Н.А. Сиротенко // Accounting and Finance. – 2018. – №1 (79) – С. 72-79.

59. Смертей стало менше: з'явилася статистика ДТП в Україні за 2018 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.obozrevatel.com/ukr/societ>

y/smertej-stalo-menshe-zyavilasya-statistika-dtp-v-ukraini-za-2018-rik.htm.

60. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський учет на підприємствах України с різними формами собствениости: [Учеб.-метод. посібн.]/ Н.М. Ткаченко. – Київ : «А.С.К.», 1998. – С. 139-204.

61. Ульянова М.В. Особенности учета основных средств в соответствии с российскими и международными стандартами [Электронный ресурс] / М.В. Ульянова // Молодой ученый, 2014. – Режим доступа: <https://moluch.ru/archive/80/14503/>.

62. Уряд ухвалив ряд рішень щодо ліцензування, мита, металобрухту, офшорних зон та інші [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <https://medos.ua/uk/blog/urjad-uhvaliv-rjad-rishen-shhodo-licenzuvannja-mita-metalobruhtu-ofshornih-zon-ta-inshi>.

63. Чернищенко Я.Г. Формування облікової політики підприємства в частині основних засобів [Електронний ресурс] – Режим доступа: <http://molodyucheny.in.ua/files/journal/2016/3/53.pdf>.

64. Швець Н.В. Проблемні питання аналізу основних засобів підприємства [Електронний ресурс] / Н.В. Швець, О.Л. Бродський // Бізнес-інформ. – 2012. – №8. – С. 159-162. – Режим доступа: http://www.businessinform.net/pdf/2012/8_0/159_162.pdf.

65. Шевчук, Д.А. Международный учет (МСФО), 2017 г. [Электронный ресурс] – Режим доступа: [https://kartaslov.ru/книги/Шевчук_Д_А_Международный_учет_\(МСФО\)/2](https://kartaslov.ru/книги/Шевчук_Д_А_Международный_учет_(МСФО)/2).

66. Щирська О.В. Облік і внутрішній контроль амортизації основних засобів: теорія і методологія: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами діяльності)» [Електронний ресурс] / О.В. Щирська // Національна академія статистики, обліку та аудиту. – Київ, 2013. – 20 с. – Режим доступа: <http://mydisser.com/ua/catalog/view/14010.html>.

67. Юрків Д.І. Удосконалення документального оформлення обліку основних засобів [Електронний ресурс] / Д.І. Юрків // Науковий вісник ХНЕУ

«Управління розвитком». – № 9 (172). – 2014. – Режим доступу: <http://irbis-nbuv.gov.ua>.

68. Юрків Д.І. Удосконалення організації обліку основних засобів на підприємстві / Д. І. Юрків // Управління розвитком. – 2015. – № 11. – С. 60-62.

69. Яцунська О.С. Методологічні аспекти обліку основних засобів на стадії надходження / О.С. Яцунська // Вісник національного університету «Львівська політехніка». Серія: Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – Львів, 2017. – № 862. – С. 313-318.

70. Яцунська О.С. Розвиток категорії «основний капітал» та її сучасна інтерпретація в бухгалтерському обліку [Електронний ресурс] / О.С. Яцунська // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер.: Економічні науки. – 2016. – Вип. 16(3). – С. 150-155. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2016_16%283%29__40.

71. IFRS Taxonomy Illustrated. The IFRS Foundation. 2018. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ifrs.org/-/media/feature/standards/taxonomy/general-resources/ifrs-taxonomy-illustrated-guide.pdf?la=en>.